

Handläggare
Exploateringskontoret
Christina Salmhofer
Telefon: 08-508 264 49

Trafikkontoret
Jenny Simonsson
Telefon: 08-508 xxxxx

**Östermalms
stadsdelsförvaltning**
Linnea Lundbäck
Telefon: 076-xxxxx

Stockholm Vatten AB
Erik Karlsson
Telefon: 08-xxxxxx
Jonas Dahllöf
Telefon: 08-xxxxxx

Handläggare
Stadsbyggnadskontoret
Stefan Modig
Telefon: 08-508xxxxx

Miljöförvaltningen
Ulrika Kvartofta Kruså
Telefon: 08-508xxxx

Stockholms Hamn AB
Charlotta Solerud
Telefon: 08-6702707

Till
Exploateringsnämnden
2020-xx-xx

Stadsbyggnadsnämnden
2020-xx-xx

Trafiknämnden
2020-xx-xx

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2020-xx-xx

Östermalms stadsdelsnämnd
2020-xx-xx

Styrelse SVAABB och Stockholms
Hamn AB
2020-xx-xx

Revidering av Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden godkänner redovisningen och Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden och hemställer gemensamt med övriga förvaltningar och bolag att kommunfullmäktige ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att genomföra Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden.
2. Stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen och Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden och hemställer gemensamt med övriga förvaltningar och bolag att kommunfullmäktige ger stadsbyggnadsnämnden, genom stadsbyggnadskontoret, i uppdrag att genomföra Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden.
3. Trafiknämnden godkänner redovisningen och Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden och hemställer gemensamt med övriga förvaltningar och bolag att kommunfullmäktige ger trafiknämnden, genom trafikkontoret, i

Exploateringskontoret
Stora Projekt

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26449
Växel 08-508 272 00
Christina.salmhofer@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

uppdrag att genomföra Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden.

4. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen och Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden och hemställer gemensamt med övriga förvaltningar och bolag att kommunfullmäktige ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att genomföra Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden.
5. Östermalms stadsdelsnämnd godkänner redovisningen och Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden och hemställer gemensamt med övriga förvaltningar och bolag att kommunfullmäktige ger stadsdelsnämnden, genom Östermalms stadsdelsförvaltning, i uppdrag att genomföra Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden .
6. Stockholms Hamn AB styrelse föreslås:
 - att för egen del godkänna redovisningen och förslag till Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden
 - att hos styrelsen för Stockholm Stadshus AB hemställa om godkännande av förslaget
 - att uppdra åt verkställande direktören att vidta erforderliga åtgärder för att implementera programmet.
7. Stockholm Vatten och Avfall AB:s styrelse föreslås:
 - att för egen del godkänna redovisningen och förslag till Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden
 - att hos styrelsen för Stockholm Stadshus AB hemställa om godkännande av förslaget
 - att uppdra åt verkställande direktören att vidta erforderliga åtgärder för att implementera programmet.

Johan Castwall
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Anette Scheibe Lorentzi
Förvaltningschef
Stadsbyggnadskontoret

Anna Hadenius
Förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Gunilla Glantz
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Christina Klang
Förvaltningschef
Östermalms stadsdelsförvaltning

Thomas Andersson
VD
Stockholms Hamn AB

Mårten Frumerie
VD
Stockholm Vatten och Avfall AB

Sammanfattning

Exploateringskontoret har i samarbete med stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret, Östermalms stadsdelsförvaltning, Stockholms Hamn AB och SVAAB tagit fram ett förslag till revidering av Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden. Programmet väver samman traditionella stadsbyggnadsfrågor och framåtsyftande hållbarhetsambitioner och skapar en bred grund för Norra Djurgårdsstaden att förbli ett föredöme för hållbar stadsutveckling.

Kommunfullmäktige beslutade 2008 att Norra Djurgårdsstaden ska vara ett nationellt och internationellt föredöme för hållbar stadsutveckling och 2010 antogs ett program innehållande vision och mål för stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden. Styrdokument behöver regelbundet uppdateras för att reflektera den kontinuerliga kunskapsutveckling som sker. Även uppdateringar/revideringar av Stockholms stads styrdokument behöver fångas upp för att projektet NDS fortsatt ska vara i framkant.

2016 genomfördes den första revideringen av programmet och antogs 2017 av kommunfullmäktige. Under hösten 2019 beslutades att återigen inleda arbetet med att revidera programmet för att säkerställa att senaste kunskapsutveckling och forskningsrön, stadens reviderade och framtagna styrdokument samt Agenda 2030:s globala mål fångas upp. Revideringsarbetet har genomförts av förvaltnings- och bolagsöverskridande fokusgrupper och har senare varit föremål för granskning och förankrats med övriga berörda förvaltningar och bolag under maj 2020.

Bakgrund

Stockholms stads kommunfullmäktige beslutade 2008 att Norra Djurgårdsstaden ska utgöra ett särskilt miljöprofilerat stadsutvecklingsområde. 2010 antogs styrdokumentet ”Övergripande program för miljö och hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden” av kommunfullmäktige.

Exploateringskontoret gavs det övergripande ansvaret för genomförandet i nära samarbete med stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret, Östermalms stadsdelsförvaltning, Stockholms Hamn AB och SVAAB.

2016 reviderades programmet och antogs 2017 av kommunfullmäktige under benämningen ”Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden”.

Under åren som programmet tillämpats har kunskapsutvecklingen på området stadigt gått framåt. Även uppdateringar/revideringar av

Stockholms stads styrdokument (vision 2040, Stockholms miljöprogram, översiktsplanen, m.m.) behöver arbetas in för att Norra Djurgårdsstaden fortsatt ska vara i framkant. Hösten 2019 beslutade styrgruppen för projektet att en revidering av målen skulle göras. Exploateringskontoret påbörjade därför tillsammans med stadsbyggnadskontoret en analys av programmet. Arbetet genomfördes i nära samverkan genom förvaltnings- och bolagsövergripande fokusgrupper från berörda förvaltningar och bolag. Syftet med analysen var att:

- Klargöra om befintliga målformuleringar leder till efterlevnad av visionen.
- Utredda om målen leder till att projektet fortsatt ligger i framkant.
- Se över hur stadsbyggnadsprinciper och hållbarhetsmålen kompletterar varandra.
- Se över mätbarheten av hållbarhetsmålen.
- Se över om dokumentets struktur och upplägg fungerar som ett effektivt verktyg för styrning av hållbarhetsarbetet.

Parallellt med detta påbörjade exploateringskontoret tillsammans stadsbyggnadskontoret ett samarbete med representanter från stadens Agenda 2030-grupp för att mappa mot Agenda 2030-målen och beskriva hur stadsbyggnadsprinciper och hållbarhetsmål hänger ihop och samspelar för att möjliggöra en större utväxling i de insatser som görs. En analys av hur Norra Djurgårdsstaden bidrar till att uppfyller Agenda 2030 framgår i det reviderade programmet.

Processen

Vid en analys av programmet framkom att:

- Visionen var svårkommunicerad.
- Stadsbyggnadsprinciper och hållbarhetsmål upprepade varandras budskap.
- Stadsbyggnadsprinciper upplevdes för omständliga.
- Hållbarhetsmål upplevdes dels som åtgärder och dels som svåra att följa upp.
- Stadens horisontella perspektiv såsom jämställdhet, jämlikhet, social inkludering och klimatpåverkan behövde tydligare lyftas in.
- Kopplingen till Agenda 2030-målen behövde tydliggöras.

Med stöd av dessa slutsatser genomfördes diskussioner i två workshops där stadens förvaltningar och bolag fick en möjlighet att

vidareutveckla och tydliggöra vision, stadsbyggnadsprinciper och hållbarhetsmålen i programmet. Resultatet från dessa workshops användes sedan som utgångspunkt för revideringen.

Berörda förvaltningar och bolag har också haft möjlighet att framföra synpunkter på såväl målnivå som inriktning och upplägg, dels via beredande möten inför behandling i styrgruppen, men även via möten i fokusgrupper och hållbarhetsprofilgruppen. Omvärldsbevakning sker via fokusgrupper. Utöver detta har erfarenheter från redan färdigställda och pågående etapper tagits tillvara i revideringsarbetet genom uppföljning och dialog med byggaktörer.

Beskrivning av dokumentet

”Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden 2020” är styrande och beskriver stadens vision och mål avseende hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden. Programmet överensstämmer med ursprungliga intentioner och den höga ambitionsnivån inom hållbar stadsutveckling.

Dokumentet består av fyra huvudsakliga kapitel.

Först beskrivs visionen följt av en introduktion till projektet.

Därefter skildras platsens unika kvaliteter och förutsättningar, som är viktiga utgångspunkter att bygga vidare på.

Sedan redogörs för de fem målområdena som gäller för all utveckling av området. Varje målområde inleds med en kort introduktion som översiktligt anger hur målområdet, direkt och indirekt kopplar till Agenda 2030 och stadens översiktsplan.

Målområdena är följande:

- Levande stad: fokuserar på människan genom formandet av en attraktiv och levande stadsmiljö
- Tillgängligt och nära: handlar om den täta och tillgängliga staden som ger underlag för hållbara transportsätt
- Resurshushållning och klimatansvar: i NDS skapas flexibla och robusta lösningar för att möta en föränderlig framtid
- Låt naturen göra jobbet: beskriver hur ekosystemen kan nyttjas för ett rikt växt- och djurliv och för människors hälsa och välmående
- Engagemang och lärande: i NDS skapas motivation och förankring på platsen, men även för att sprida kunskap och erfarenheter.

Avslutningsvis ges en processbeskrivning utifrån både stadsbyggnads- och exploateringsperspektiv.

I bilaga 1 till programmet finns en sammanställning av mål och delmål och exempel på åtgärder tillsammans med nyckeltal för uppföljning delmålen. Dessutom anges vilken nämnd/bolagsstyrelse som har huvudansvaret för att planera och genomföra åtgärder utifrån målen samt ansvar för uppföljning.

I bilaga 2 beskrivs hur Norra Djurgårdsstaden bidrar till att nå Agenda 2030 och i bilaga 3 framgår hur översiktsplanens stadsbyggnadsmal kopplar till Norra Djurgårdsstadens målområden.

Förändringar från förra programmet

Förändringar i det nya programmet jämfört med programmet version 2, 2017, är följande:

- Visionen, stadsbyggnadsprinciper och hållbarhetsmål är förkortade
- Strategier kallas numera för målområden
- Stadsbyggnadsprinciper och hållbarhetsmål kompletterar varandra bättre
- Tydligare och bättre uppföljningsbara hållbarhetsmål, med tydligare nyckeltal.
- Exempel på åtgärder är tillagda
- Mappning mot Agenda 2030-målen och beskrivning av hur stadsbyggnadsprinciper och hållbarhetsmål hänger ihop
- Koppling till översiktsplanens stadsbyggnadsmål beskrivs
- Stadens horisontella perspektiv har tydliggjorts

Följande hållbarhetsmål har lagts till/förtydligats i det reviderade programmet:

- Sociotopyta
- Fem minuter staden (närhet till vardagsservice och kollektivtrafik)
- Aktiva bottenvåningar
- Massbalans
- Gråvatten för bevattning
- Minskad vattenanvändning
- Skyfallsplanering

Kontorens/bolagens sammanfattande bedömning

Kontoren/bolagen anser att en revidering av programmet behövs för att säkerställa att projektet även fortsatt ligger i framkant vad gäller hållbar stadsutveckling

De förvaltningar och bolag som står bakom det nya förslaget ”Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden 2020” är eniga om programmet beskriver den gemensamma visionen och målen inom hållbar stadsutveckling på ett tydligt sätt

med bibehållen hög ambitionsnivå. Programmet väver samman de traditionella stadsbyggnadsfrågor och framåsyftande hållbarhetsambitioner som skapar en bred grund för Norra Djurgårdsstaden att bli ett föredöme inom hållbar stadsutveckling. Det reviderade programmet för hållbar stadsutveckling är både lättare att kommunicera, lättare att följa upp och förtydligar kopplingen till Agenda 2030-målen och översiktsplanens stadsbyggnadsmål.

Slut

Bilaga

1. Förslag till reviderat ”Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden, 2020”
2. Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden, 2017
3. Övergripande program för miljö och hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden, 2010